

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความสำคัญของปัญหา

ผู้เขียนได้สังเกตเห็นว่ามีคำกริยาชนิดหนึ่งในภาษาไทยซึ่งต่างจากคำกริยาชนิดอื่น คือ เมื่อคำกริยานั้นเกิดเป็นคำกริยาหลักในประโยคความเดียว (simple sentence) หรือ เมื่อคำกริยานั้นเป็นคำกริยาของประโยคหลักในประโยคซับซ้อน (complex sentence) แล้ว ประโยคเหล่านั้นจะกล่าวถึงเหตุการณ์ทั้งที่เป็นสาเหตุของการกระทำกริยา และผลของการกระทำกริยาในประโยคเดียวกัน เช่น "มานิตย์ทำงานแตก" ประโยคนี้เป็นประโยคซับซ้อนซึ่งมี "ทำ" เป็นคำกริยาของประโยคหลัก ประโยคซับซ้อนนี้กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุ คือ มานิตย์ทำบางอย่างกับงาน และมีเหตุการณ์ที่เป็นผล คือ งานแตก ในประโยคเช่นนี้จะมีทั้งผู้ที่เป็นสาเหตุ (causer) เป็นผู้กระทำกริยา ในที่นี้คือ "มานิตย์" และผู้รับการกระทำ ในที่นี้คือ "งาน" ปรากฏ และนอกจากนี้ก็มีผลของการกระทำกริยา คือ "แตก" ปรากฏอยู่ด้วย

ประโยค "แม่ทัพเคลื่อนทัพ" ต่างจากประโยค "มานิตย์ทำงานแตก" ในฐานะที่เป็นประโยคความเดียว แต่ก็ยังเป็นประโยคที่มีความหมายที่แสดงสาเหตุและผลเหมือนกัน ในประโยค "แม่ทัพเคลื่อนทัพ" นี้ ไม่มีเหตุการณ์ที่เป็นผลให้เห็นชัดในรูปประโยค แต่เมื่ออ่านแล้ว จะเห็นความหมายที่เป็นผลแฝงอยู่ คือ ทัพเคลื่อน

คำกริยาในประโยคทั้งสองที่ยกตัวอย่างมานี้ เมื่อพิจารณาในแง่ความหมายแล้ว ก็จะทำให้เห็นว่าแสดงทั้งเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุและผล จัดได้ว่าเป็นคำกริยาประเภทเดียวกัน คือ คำกริยาการิต (causative verb)

ผู้วิจัยเห็นว่าคำกริยาการิตนี้มีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ (semantics) และ วากยสัมพันธ์ (syntax) ที่แตกต่างไปจากคำกริยาชนิดอื่นและใคร่จะศึกษาคุณสมบัติของคำกริยาเหล่านี้โดยละเอียด

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคำกริยาการสิตในภาษาไทยว่าสามารถแบ่งได้เป็นกี่ชนิด แต่ละชนิดมีอรรถ-ลักษณะอย่างไร เกิดในประโยคที่มีโครงสร้างอย่างไร

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๓.๑ จะศึกษาคำกริยาที่ เกิดในประโยคการสิตชนิดที่มี เหตุการณ์เพียง ๒ เหตุการณ์เท่านั้น คือ มีเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุ ๑ เหตุการณ์ และเหตุการณ์ที่เป็นผลอีก ๑ เหตุการณ์ เช่น

เขาให้เธอวิ่ง

เขาควมม้า

ประโยคทั้งสองมี เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุ ๑ เหตุการณ์ และที่เป็นผล ๑ เหตุการณ์ คือ ในประโยคแรก เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุคือ เขาให้เธอทำอาการบางอย่าง และเหตุการณ์ที่เป็นผล คือ เธอวิ่ง ส่วนในประโยคที่สอง เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุคือ เขาควมม้า ส่วนเหตุการณ์ที่เป็นผลที่มีความหมายว่า ม้าควม นั้น เป็นเพียงความหมายที่แฝงอยู่ในประโยค

งานวิจัยนี้จะไม่ศึกษาประโยคการสิตซึ่งมี เหตุการณ์มากกว่า ๒ เหตุการณ์ เช่น

เขาให้น้อง เปิดประตู

ประโยคนี้เป็นประโยคการสิต แต่มี เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุและที่เป็นผลที่เกิดมากกว่า ๑ ครั้ง คือ เขาให้น้องทำอาการบางอย่าง เป็น เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุ ส่วน น้องเปิดประตู เป็น เหตุการณ์ที่เป็นผล เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุที่เกิดครั้งที่สองคือ น้องเปิดประตู และ เหตุการณ์ที่เป็นผลที่เกิดครั้งที่สองคือ ประตูเปิด ซึ่งเป็นความหมายที่แฝงอยู่ในประโยค

๑.๓.๒ จะศึกษาคำกริยาการสิตที่เป็นกริยาคำเดียว เช่น

ให้   ในประโยค   เขาให้น้องนอน

ทำ   "   เขาทำน้องร้องไห้

ทำให้	ในประโยค	เขาทำให้แม่เสียใจ
เปิด	"	เขาเปิดประตู
โค่น	"	เขาโค่นต้นไม้

จะไม่ศึกษากริยาการกริตที่เป็นกริยาวลี เช่น

ไปตรวจโรค	ซึ่งหมายถึง	ไปให้หมอตรวจโรคให้
ไปดูหมอ	"	ไปให้หมอดูดูโชคชะตาให้ตน เป็นต้น

๑.๓.๓ จะศึกษาเฉพาะคำกริยาการกริตในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศไทย และเป็นภาษาแม่ของผู้วิจัย

๑.๔ วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

๑. สํารวจเอกสาร หนังสือ และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
๒. เก็บข้อมูลจากภาษาพูดและวิทยานิพนธ์
๓. กำหนดชนิดของประโยคการกริต และคำกริยาการกริตในภาษาไทย
๔. ศึกษาประเภทย่อยของคำกริยาการกริตที่กำหนดไว้ในข้อ ๓
๕. ทดสอบผลการวิเคราะห์โดยใช้แบบทดสอบ (ดูภาคผนวก)
๖. เปรียบเทียบความแตกต่างของคำกริยาการกริตแต่ละชนิด
๗. สรุปผลการวิจัยและเสนอข้อคิดเห็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำกริยา "ทำให้" ถือเป็นคำ ๑ คำที่มี ๒ พยางค์ เพราะถ้าจะแยกคำว่า "ทำให้" ออกเป็น "ทำ" กับ "ให้" ความหมายของ "ทำ" และ "ให้" ก็ไม่มีความหมายที่เหมือนหรือเกี่ยวข้องกับความหมายของ "ทำให้" แต่อย่างใด